การผลิตกาแฟโรบัสตา

กรมวิชาการเกษตร

1. พื้นที่ปลูก

- 0–700 เมตรจากระดับน้ำทะเล
- ไม่น้อยกว่า 1500 มิลลิเมตรต่อปี
- 20–30 องศาเซลเซียส

2. พันธุ์กาแฟโรบัสตา

พันธุ์ชุมพร 1 พันธุ์ชุมพร 2 พันธุ์ชุมพร 3

พันธุ์ชุมพร 84–4 พันธุ์ชุมพร 84–5

3. การปลูกกาแฟโรบัสตา

1. เตรียมพื้นที่ปลูก
   - > ปรับพื้นที่เรียบ ขุดถอนรากไม้
   - > หากพื้นลาดเอียงต้องทำขั้นบันไดไล่ สำหรับปลูกหญ้าแฝกป้องกันการพังทลาย
   - > ระยะปลูก 3.0X3.0 , 3.0X4.0 หรือ 3.5X3.5 เมตร
   - > หลุมขนาด 50X50X50 หรือ 30X30X30 ซม.
   - > รองก้นด้วยปุ๋ยคอก 3–5 กก. ฟอสฟอสเฟต 200–300 กรัม
   - > ดินที่มี PH ต่ำกว่า 5 ควรใส่ปูนขาวรองก้นหลุม

2. การเตรียมกล้าปลูก
   - > ต้นกล้าต้องแข็งแรง สูงประมาณ 30 ซม.
   - > มีใบจริง 5–7 คู่
   - > เป็นพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์ที่เกษตรกรเลี้ยงยอดจากต้นที่คัดเลือกไว้

3. การเพาะกล้ากาแฟเล็ก
   - > เลือกผลกาแฟที่สุกแดงเต็มที่
   - > แช่น้ำไว้ 1–2 คืน
   - > นำเปลือกออกและผึ่งในที่ร่มให้แห้ง
   - > นำเมล็ดที่แห้งมาเพาะในผ้าผนผสมหรือถุงดำ
   - > เพาะไว้ 1 เดือน จะให้ต้นกล้าในระยะผีเสื้อ
   - > ต้นกาแฟพร้อมปลูก

4. การปลูก
   - > ปลูกในช่วงต้นฝน โดยปลูกเสมอปากหลุม
   - > หากฝนไม่ตก ควรให้น้ำ 2–3 สัปดาห์
   - > ควรทำร่มเงาชั่วคราวกรณีปลูกกลางแจ้ง

กรณีปลูกบนที่ลาดชันให้ขุดหลุมเป็นขั้นๆ ประมาณ 2–3 หลุม

4. การดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย ธัสเปลูก

ปี	อายุหญ้า	อัตรา กรัม/ต้น/ปี	ระยะเวลาที่ใส่
1-2	15-15-15	100-300	ใส่ทุก 2-3 เดือน

เมื่อให้ผลแล้วแล้ว (3 ปีขึ้นไป)

เดือน	ชนิดปุ๋ย	อัตราการใช้ต่อต้น (กรัม)
มี.ค. พ.ย. พ.ค.	ยูเรีย	40
	18-46-0	40
	0-0-60	40
ก.ค.	ยูเรีย	40
	0-0-60	40
ก.ย.	ยูเรีย	40
	0-0-60	40
ธ.ค.	ยูเรีย	40
	0-0-60	40
	ปูนขาว/ปูนขาวมีน้ำ	3,000-5,000
	ปุ๋ยขาวกรีดโดโลไมต์	500-1,000

การให้น้ำ

1. ช่วงที่ออกดอก
2. ช่วงที่ออกพัฒนาสมบูรณ์และจะออกจากการพักตัว
3. ช่วงที่ผลอกบาน
4. ช่วงที่ผลิตแล

5. ช่วงที่แต่กหลังขยายตัวช่วงสวยเต็ว

5. ศัตรูและการป้องกันกำจัด

โรคใบจุด โรคผลน่าดอน โรคผลน่า

มอดเจาะกิ่ง มอดเจาะผล มอดเจาะต้นกาแฟสีแดง

6. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ภาชนะรองเก็บเกี่ยวกาแฟ คัดแยกเมล็ดโดยวิธีการของน้ำ

กระสอบผลเชอรี่ไม่ได้ กระสอบผ้ากาแฟ

7. มาตรฐานคุณภาพเมล็ดกาแฟ

ความชื้น

- > เมล็ดกาแฟที่ไม่ต้องเก็บรักษาหรือขนส่งเป็นระยะเวลาไม่นาน ความชื้นไม่เกิน 13 %
- > เมล็ดกาแฟที่ไม่ต้องเก็บรักษาหรือขนส่งเป็นระยะเวลานาน ความชื้นไม่เกิน 12.5 %

ข้อบกพร่องของเมล็ดกาแฟ

ข้อบกพร่อง	ตัดส่วนโดยน้ำหนัก
เมล็ดดำ	2
เมล็ดขึ้นรา	0.5
เมล็ดแตก	2
เมล็ดถูกแมลงทำลาย	4
ผลกาแฟแห้ง	0.5
สิ่งแปลกปลอม	0.5
รวม	**7**

การตัดฟื้นต้นกาแฟโรบัสตา

ระยะเวลาการตัด

- > ตัดเมื่อสถานองไม่คุ้มค่าต้นทุน
- > ตัดเมื่อควรสุมกาแฟเก็บเกี่ยวลำบาก
- > เมื่อกาแฟอายุมากกว่า 9 ปีขึ้นไป
- > ตัดเมื่อยังไม่ได้รับความเสียหายมาก
- > การตัดฟื้นต้นควรทำในช่วงฤดูฝน ป้องกันการแห้งตายของต้นตอ

การตัดฟื้นต้นกาแฟ

1. การตัดแบบเหลือต้น
   การตัดวิธีนี้จะตัดทุกกิ่งเหลือไว้เพียงต้นตอ โดยตัดสูงจากพื้นดินประมาณ 50 ซม.ขึ้นไปควรต่ำกว่านี้ เพราะจะทำให้จำนวนลการทำระแลกเกมเงินน้อยเกินไป รอยแผลควรมีเนื้อตัดเอียงเล็กน้อย เพื่อไม่ให้น้ำขังบนแผล และควรทาปูนแดงหรือสีสดรดรอยตัด ถ้าพัดอยู่ต้องตัดแต่งให้แผลเรียบร้อย

2. การตัดแบบไว้กิ่งพี่เลี้ยง
   ตัดกิ่งที่ระดับ 50 ซม. แต่จะไม่ตัดยอดต้น เหลือกิ่งพี่เลี้ยงไว้ 1 กิ่ง เพื่อเป็นหลักประกันว่าต้นจะไม่ตาย กิ่งพี่เลี้ยงควรเป็นกิ่งตั้งตรงกิ่งกระโดง รอยแผ่งกิ่งในแต่ละปีต้องแต่ง คอยตัดกิ่งที่เกิดออกวิธีนี้เหมาะกับต้นโกรม ไม่เน้นเรื่องเรื่องพื้นที่แก่งแล่ง ผลผลิตน่านอน

ขั้นตอนการตัดฟื้นต้นวิธีที่ 1

1. เลือกตัดต้นที่ไม่แสดงอาการของโรค ตัดที่ไม่ต้องต่อสูงจากพื้นดิน 50 ซม.
2. ตอเหลือที่ดู ใช้ตัดออกด้วยปัดกรรไกร
3. รอยแผลควรเอียงเล็กน้อย เพื่อป้องกันน้ำขังบนตอ
4. ทาปูนแดงที่รอยตัด เพื่อป้องกันโรค
5. เลี้ยงกิ่งใหม่ประมาณ 10 ซม. เลือกกิ่งที่สมบูรณ์ไว้ 3–5 กิ่ง เพื่อเป็นกิ่งหลัก

ขั้นตอนการตัดฟื้นต้นวิธีที่ 2

1. ตัดกิ่งที่ระดับ 50 ซม. เหลือกิ่งพี่เลี้ยงไว้ 1 กิ่ง
2. เลี้ยงกิ่งใหม่ เลือกกิ่งที่สมบูรณ์ไว้ 3–5 กิ่ง เพื่อเป็นกิ่งหลัก
3. รอยแผลควรเอียงเล็กน้อย เพื่อไม่ให้น้ำขังบนตอ
4. ทาปูนแดงที่รอยตัด และต้นกาแฟเสียหายไว้

การเพิ่มผลผลิตการแฟโรบัสตาโดยการเปลี่ยนยอด

ส่วนประกอบของต้นเปลี่ยนยอด

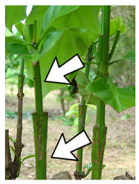

ส่วนยอด หรือกิ่งพันธุ์ดี

ส่วนล่าง หรือต้นตอ

!! > หากเกษตรกรมีสวนกาแฟอายุมากกว่า 8 ปี และได้ทำการตัดฟื้นต้นแล้ว การเปลี่ยนยอดกาแฟด้วยพันธุ์ที่ดีกว่า จะช่วยให้ได้ผลผลิตสูงกว่าเดิม และได้เมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพดี

> ในกรณีมีต้นกล้ากาแฟที่เพาะไว้แล้ว สามารถทำการเปลี่ยนยอดด้วยกาแฟพันธุ์ที่ดีกว่าได้เช่นกัน

> การเปลี่ยนยอดกาแฟควรใช้วิธีเสียบลิ่ม ซึ่งทำได้ง่าย รวดเร็ว และให้ผลสำเร็จดี 90 – 100 %

ขั้นตอนการเปลี่ยนยอดต้นตอในถุงดำ

1. ใช้ปะโทรตัดผลกิ่งต้นต้นตอตั้งแต่ทรงกิ่งที่ระดับ 3–6 นิ้ว ขาดปัดใน แล้วทอดต้นตอสิทประมาณ 1 นิ้ว

2. เลือกกิ่งพันธุ์ดีที่ประจวนผลเสนิ่งผลงาง 1/4 – 1/3 นิ้ว กลิ่นอ่านเล็ก เลือนผบนเพื่อรกผลงโปรกใช้เรียบ

3. นำกิ่งพันธุ์ดีไปเสียบบนรอยผลแสของต้นตอ โดยใช้ผิดผิวกรงกิ่งผลผลเบรสนิ่งกัน จากนั้นผูกเชือกฟางให้แน่นผลรอยรอยผล

ขั้นตอนการเปลี่ยนยอดกาแฟในสวน

1. เลือกกิ่งพันธุ์ดีที่ประจวนผลเสนิ่งผลงาง 1/4– 1/3 นิ้ว กลิ่นอ่านเล็กเลือนผบนเพื่อรกกิ่น นำกิ่งพันธุ์ดีไปเสียบบนรอยผลแสของต้นตอโดยใช้ผิด นำท่อง ดูที่ประจวนผลผลเบรสกันออกท่อง 1 ด้าน

2. ผูกเชือกฟางผลรอยผลแผลที่ไม่ผลผ ใช้ถุงพลาสติกกลับผลอกท่องกิ่นพี่ใช้ถุงพลอง คลุมผลป้องกันด้วย เชือกฟางให้แน่น อย่าให้อากาศเข้าได้

3. ผูกปลายถุงพลาสติกกิ่งพี่เลี้ยง เพื่อพยุงกิ่งไว้ไม่ให้ และกันต้นกิ่นผลถุง พราะเมล็ดรอยผลจากการกิ่งพี่เลี้ยง หรือใช้ถุงปุ๋ยทำเป็นไม้ยอดคลุมไว้

ข้อปฏิบัติหลังการเปลี่ยนยอด

1. หลังเปลี่ยนยอดที่ปีอกกิ่นผลเข้าไปเสนผผ้าไว้ยอดที่ผ่านการเปลี่ยนผลิตได้ไม่ร่ง
2. สำหรับการเปลี่ยนยอดต้นตอในถุงดำ
   - > ดูที่ผิวผรอยถุงไม่ร้ายผิวน กรณีใช้ผิวถุงผลถุงมีต่ำกว่า 30 องศาเซลเซียส และควรผนื่นอากาศ 40–100 %
   - > และระลมผลผิวกิ่นผลกรณีใน 30–45 วัน หลังการเสียบกิ่น หลังจากนั้น ใน 45–60 วัน ตัดเชือกฟางกิ่ง อย่าปล่อยทิ้งไว้ผิวกิ่นผลยอด
3. สำหรับการเปลี่ยนยอดต้นตอในสวนผิวผ
   - > และระลมผลผิวกิ่นผลกรณีใน 30–45 วัน หลังการเสียบกิ่น ให้ตัดเชือกรัดปากถุงพลาสติกเข้าใต้ ใน 7–14 วัน ดูกรยอดไม่เสียบ ค่อยยอกถุงออก
   - > ระยะที่ 7–14 วัน ต่อจากนี้ตัดกิ่งที่ไม่ผลของกิ่งสกิ่ง

การตัดแต่งกิ่ง

กาแฟอายุ 1 ปี เลือกกิ่งหลักไว้ 3–5 กิ่ง

เมื่อกิ่งหลักโตแล้วที่ตัดเลือกแขนงที่ผลของการกิ่งหลัก

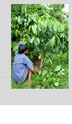

เมื่อกาแฟอายุผลผลิตกลายออกแล้ว ให้เลือกกิ่งหลักไม่เกิน 3–5 กิ่ง เช่นเดิม และทำปีละครั้งจนครบกิ่ง 5 กิ่ง